



ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์โลกวันนี้ ฉบับประจำวันที ๒๓ เดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๑๒ มูลค่าข่าว ๒๕,๘๖๖.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

หอคอย ความคิด

วิเชน บุญมาร์ตนี
wiszanu.com



ความจนของชาวอีสาน

ก่อนเข้าบทความผู้เขียนมีโอกาสไปอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้เห็น “โลกวันนี้วันสุข” วางขายที่สนามบินหาดใหญ่ด้วย รวมทั้งมีโอกาสทำการวิจัยส่วนตัวโดยอาศัยการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ซึ่งเป็นกรวิจัยเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อหาคำตอบว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียจึงนิยมมาเที่ยวที่หาดใหญ่ พบว่าส่วนมากมีจุดประสงค์ใน 3 เรื่องคือ มาเที่ยวสถานบริการ สถานบันเทิง และซื้อสินค้าที่ตลาดกิมหยง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกระแสกระแสสายมายังอำเภอหาดใหญ่ในบางครั้ง เช่น เหตุการณ์ระเบิดที่โรงแรมลี การ์เดนส์ พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่นั้น ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เข้ามายังหาดใหญ่ลดลงอย่างมากในปัจจุบัน

ในมุมมองของคนอีสานคนหนึ่งขอเสนอว่า ทางออกของปัญหานี้ รัฐและนักการเมืองท้องถิ่น รวมทั้งนักการเมืองระดับชาติของพรรคประชาธิปไตยจะต้องร่วมมือกันหาทางป้องกันอย่าให้เหตุการณ์รุนแรงขยายมาถึงอำเภอหาดใหญ่ เพราะจะกระทบต่อการท่องเที่ยว อันทำให้คนในพื้นที่ภาคใต้ขาดรายได้ที่จะนำมา

พัฒนาบ้านเมืองของตน

เมื่อพูดถึงความยากจนแล้ว ทุกครั้งที่ผู้เขียนนั่งรถเมลล์ยังพบเห็นพี่น้องร่วมชาติมีปัญหาความยากจนอยู่ เนื่องจากไม่มีเงินพอใช้ในชีวิตรประจำวัน หรือตามหลักเศรษฐศาสตร์คือ กลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty line) โดยในปี 2553 เส้นความยากจนอยู่ที่ 1,678 บาท ถ้าใครมีเงินน้อยกว่า 1,678 บาท ก็ถือว่าเป็นคนยากจน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพี่น้องชาวอีสาน จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี 2531-2541 ภาคอีสานครองความยากจนเป็นอันดับ 1 มาตลอด โดยในปี 2541 มีสัดส่วนของคนจนร้อยละ 24 เหตุที่ส่วนใหญ่เป็นคนอีสาน เนื่องจากเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและเชิงความคิดก้าวข้ามพ้นสมัยใหม่ (Post Modernism)

ปัญหาเชิงโครงสร้างเนื่องจากในระบบศักดินาเดิม ชนชั้นสูงได้ตีกรอบให้คนอีสานมีฐานะยากจนเพื่อจะไม่มีเงินแล้วก็ไม่สามารถส่งลูกหลานไปเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศอย่างจุฬาฯ ธรรมศาสตร์ฯลฯ ได้ เมื่อพวกเขาเหล่านั้นมีการศึกษาน้อย ในท้ายที่สุดก็จะไปเป็นแรงงานราคาถูกตามโรงงานอุตสาหกรรม หรือไปเป็น



คนรับใช้ตามบ้านเหมือนอย่างในละครทีวี เป็นต้น รวมทั้งเมื่อไม่มีเงินแล้วไม่สบายหรือมีโรคภัยต่างๆก็ไม่มีเงินไปหาหมอ ทำให้พวกเขาใช้ชีวิตที่สิ้นลงอีก สำหรับปัญหาเชิงชุดความคิดก้าวข้ามพ้นสมัยใหม่ตามความคิดของฟูโก (Foucault) มองว่าอำนาจ (Power) ความรู้ (Knowledge) หรือความจริง (Truth) เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก และมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน กล่าวคือ มีกระบวนการสร้างวาทกรรมขึ้นมาหนึ่งชุดเพื่อควบคุมและครอบงำความคิดคนจน เช่น วาทกรรม “มันเป็นกรรม” ทำให้คนจนทั้งหลายเชื่อว่าการที่ยากจนทุกวันนี้เพราะ “มันเป็นกรรม” ตั้งแต่ชาติก่อน

คนจนทั้งหลายจึงยอมรับโดยคุณศึ ไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง เรียกร้องสิทธิและผลประโยชน์ต่างๆจากผู้ปกครองหรือผู้ที่มีฐานะดีกว่า พวกเขาจึงถูกขูดรีดแรงไปเป็นแรงงานราคาถูกตามโรงงานและเออาร์ดีเอาเปรียบจากนายทุนและศักดินาบางส่วน

สอดคล้องกับวาทกรรมของอาจารย์นิธิ เอียวศรีวงศ์ ที่ว่า “คนจนเกิดจากการถูกทำให้จน” เหล่านี้ส่งผลทำให้เขาไม่มีเงินส่งลูกเรียน เมื่อลูกไม่ได้รับการศึกษาก็เข้าสู่วัฏจักรความยากจนของชาวอีสานที่นักวิจัยชาวอเมริกันเคยทำวิจัยเมื่อ 20 ปีที่แล้ว โดยอธิบายสั้นๆว่า “ไม่จนเจ็บ” นี้คือสภาพความยากจนในพื้นที่ภาคอีสาน

กลับมาดูว่าเหตุการณ์การศึกษาจึงมีความสำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจน หรือปลดปล่อยความยากจนของพี่น้องภาคอีสานได้ จากทฤษฎีเรื่อง Modern Labor Economics ของ Ehrenberg และ Smith (1994) พบว่าคนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะมีรายได้มากกว่าคนที่จบการศึกษาระดับมัธยมฯ และยังมียาวยากขึ้น พวกเขาจบปริญญาตรีจะมีรายได้ห่างกันมากขึ้นเรื่อยๆ

จากทฤษฎีเรามาดูความจริงกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยว่าเป็นจริงตามทฤษฎีนั้นหรือไม่ เช่น มีคนอีสาน 2 คน คนหนึ่งคือนายวิษณุ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับนายทักษิณ จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี 2556 นายทักษิณได้ใช้วุฒิ ม.6 เข้าทำงาน ได้รับค่าแรงขั้นต่ำวันละ 300 บาท ซึ่งใน 1 เดือน

เขาจะทำงานได้ประมาณ 20 วัน (ยกเว้นวันเสาร์และอาทิตย์) เขาจะได้รับค่าแรงเป็นรายวัน ตกประมาณเดือนละ 6,000 บาท ขณะที่นายวิษณุจบปริญญาตรี ได้รับค่าแรงเป็นเงินเดือนๆละ 15,000 บาท ในจำนวนวันทำงานเท่ากัน (แต่นับรวมวันเสาร์และอาทิตย์ด้วย) จึงเห็นได้ว่ารายได้แตกต่างกันถึงเดือนละ 9,000 บาท หากทำงาน 1 ปี รายได้จะแตกต่างกันประมาณ 108,000 บาท หากทำงาน 10 ปี รายได้จะแตกต่างกันถึง 1,080,000 บาท สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีแรงงานตามที่กล่าวมาข้างต้น

ทางออกปัญหาความยากจนของพี่น้องชาวอีสานคือ จะต้องส่งเสริมการศึกษาให้กับบุตรหลานเพื่อจะได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพในระดับนานาชาติ เช่น หากไปที่อังกฤษก็ต้องพยายามเข้าเรียนที่ออกซ์ฟอร์ดหรือเคมบริดจ์ แต่ถ้าเรียนที่อเมริกาก็ต้องพยายามเข้าเรียนที่ฮาร์วาร์ดหรือ

MIT หรือถ้าเรียนในประเทศไทยก็ต้องมุ่งเน้นที่จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ เกษตรฯ มหิดล เชียงใหม่ หรือ มศว เป็นต้น โดยเน้นศึกษาในสาขาที่จบออกมาแล้วมีงานทำแน่นอนและมีเงินเดือนสูง เช่น คณะนิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น

ทั้งหมดนี้เป็นชุดความคิดของผู้เขียนที่ต้องการเห็นพี่น้องชาวอีสานมีฐานะดีขึ้น มีเงินมากขึ้น เพื่อให้หลุดพ้นจากวัฏจักรความยากจน “โง่จนเจ็บ” เสียที เมื่อชาวอีสานมีรายได้สูงขึ้นก็จะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้สูงขึ้นและเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย ประเทศไทยก็จะหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศรายได้สูง เช่นเดียวกับสิงคโปร์ ญี่ปุ่น และอเมริกา

หวังว่าความฝันคงเป็นจริง

